

VINCAS KUDIRKA

Šiaučius ir Gizelis

VINCAS KUDIRKA

LAISVOS VALANDOS

Šiaučius¹ ir Gizelis²

(Pas. polit.)

Tai paklauskite pasakos Kapselio:³
Šiaučius-girtuoklis jau taip sau įprato,
Kad anaipol jis nesiųs tau čebato⁴,
Pirmiau nišpylęs nugara gizelio.
Mat pačengočius reikia išbandyti,
Kad paskui darbo nereiktų trukdyti.

Rūpestingumas,
Griežtumas

Vienkart užtupęs mokintinį savo,
Ranka kairiąja plaukus jo pagavo,
Nagus įleidęs, lyg katins į pelę,
Ranka tiesiąją pačengočių⁵ stvėrė
Ir, numanydams pašaukimo kelią,
Strėngalį gizo atsidėjęs pėrė.

Šiaučius turėjo savo supratimą,
(Pažiūras turi ant svieto kiekvienas)
Jog už tą darbą, už tąjį trūsimą,
Vien apie plaukus, antra apie strėnas,
Gizelis turi pasakyti „ačiū”,
Nes mušas tuos tik, kuriuos labai myli.
Bet pila, pila, o gizelis tyli.

Tvarka

Tad ima keikti nuo „kipšų”, „gyvačių”:
— Tu šioks ir tokis! Kur sąžinė tavo?
— Ar geradėjo visai nepažįsti?
— Jo geros širdies aklas neišsvysti?
— Bučiuok į ranką geradėjui savo!

Gizelis „širdį” kitaip lyg suprato,
Tik da tylėjo, nes turėjo viltį
Atsiliuosuot tuoj; bet ant galo mato,
Kad šiaučius rengias toliau kailį piltį
Nes smagyn kirto ir garsyn vis barė,
Jau neiškentęs, taip gizelis tarė:
— Palauk tik, dėde! Nebebūk juokingas!
— Nori, kad būčiau už mušį dėkingas?
— Tu lauki „ačiū”, liepi bučiuot ranką —

¹Šiaučius — batsiuovys. [przypis edytorski]

²Gizelis — mokinys, padėjėjas. [przypis edytorski]

³Kapsas — V. Kudirkos slapyvardis. [przypis edytorski]

⁴čebatas — ilgas, aulinis batas. [przypis edytorski]

⁵pačengočius (lenk.) — diržas su metaliniu kabliuku kurpaliui iš bato ištraukti. [przypis edytorski]

— Katrą bučiuoti? Juk abidvi veikia:
— Ši plaukus laiko, ana pačengočių!

Kantriam sviete kentėti pakanka,
Jei kankintojas yra tik besočiu.
O jau labiausiai stebėtis reikia,
Kad kankintojas laukia deka vonės.
Teisingas sviete! O teisingi žmonės!

Pasaulis, Teisingumas

Ten utwór nie jest objęty majątkowym prawem autorskim i znajduje się w domenie publicznej, co oznacza że możesz go swobodnie wykorzystywać, publikować i rozpowszechniać. Jeśli utwór opatrzony jest dodatkowymi materiałami (przypisy, motywy literackie etc.), które podlegają prawu autorskiemu, to te dodatkowe materiały udostępnione są na licencji Creative Commons Uznanie Autorstwa – Na Tych Samych Warunkach 3.0 PL.

Źródło: <http://wolnelektury.pl/katalog/lektura/kudirka-laisvos-valandos-siaucius-ir-gizelis>

Tekst opracowany na podstawie: Vincas Kudirka, Vinco Kudirkos raštai, tomas I, 1909.

Wydawca: Fundacja Nowoczesna Polska

Utwór powstał w ramach konkursu „Współpraca w dziedzinie dyplomacji publicznej 2013”, realizowanego za pośrednictwem MSZ RP w roku 2013. Zezwala się na dowolne wykorzystanie utworu, pod warunkiem zachowania ww. informacji, w tym informacji o stosowanej licencji, o posiadaczach praw oraz o konkursie „Współpraca w dziedzinie dyplomacji publicznej 2013”. Publikacja wyraża jedynie poglądy autora i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP. Publikacja parengta įgyvendinant projektą „Wolne Lektury” (<http://wolnelektury.pl>). Skaitmeninė reprodukcija padaryta Fondo „Nowoczesna Polska”/Lietuvos kultūros paveldo — virtualioje erdvėje (<http://www.epaveldas.lt>), pasitelkiant egzempliorių iš bibliotekos kolekcijos. Veikalas sukurtas konkurso, įgyvendinamo 2013 m. bendradarbiaujant su Lenkijos Respublikos Užsienio reikalų ministerija — „Bendradarbiavimas viešosios diplomatijos srityje 2013” („Współpraca w dziedzinie dyplomacji publicznej 2013”) ribose. Leidžiama laisvai naudoti veikalą, su sąlyga, jog bus išsaugota aukščiau pateikta informacija, taip pat informacija apie taikomą licenciją, teisės turėtojus bei konkursą. Publikacija išreiškia tik autoriaus pažiūras, todėl negali būti tapatinama su oficialiomis Lenkijos Respublikos Užsienio reikalų ministerijos pažiūromis.

Opracowanie redakcyjne i przypisy: Monika Bogdziewicz, Paulina Oltusek.

Okładka na podstawie: webtreats@Flickr, CC BY 2.0

Wesprzyj Wolne Lektury!

Wolne Lektury to projekt fundacji Nowoczesna Polska – organizacji pożytku publicznego działającej na rzecz wolności korzystania z dóbr kultury.

Co roku do domeny publicznej przechodzi twórczość kolejnych autorów. Dzięki Twojemu wsparciu będziemy je mogli udostępnić wszystkim bezpłatnie.

Jak możesz pomóc?

Przekaż 1% podatku na rozwój Wolnych Lektur: Fundacja Nowoczesna Polska, KRS 0000070056.

Dołącz do Towarzystwa Przyjaciół Wolnych Lektur i pomóż nam rozwijać bibliotekę.

Przekaż darowiznę na konto: [szczegóły na stronie Fundacji](#).